

Stedelijke

Wmo-Adviesraad Amsterdam

Gemeente Amsterdam
Wethouder E. van der Burg
Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM

Datum: 17-08-2015

Onderwerp: Knelpunten Voortgang Toegankelijkheid

Geachte heer Van der Burg,

De stedelijke Wmo-Adviesraad voelt zich geroepen om nogmaals te reageren op de stand van zaken van het Plan van Aanpak Toegankelijkheid dat in november 2013 is aangenomen in de gemeenteraad.

Aanleiding hiervoor is een recent gesprek over dit onderwerp met u en een bespreking met de stadsergonoom, de heer A. van den Stok en mevr. M. de Graaf als verantwoordelijke ambtenaren op 2 juli jl.

Beide gesprekken hebben onze zorg over de voortgang en aanpak van het onderwerp toegankelijkheid niet doen afnemen, maar daarentegen juist doen toenemen. Ook realiseren we ons dat dit onderwerp vele terreinen beslaat, daarom hebben we besloten deze reactie breed te verspreiden.

Concreet gaat het om de volgende zaken:

- [Door veranderde bestuurlijke bevoegdheden en beleidsstructuren in de relatie centrale stad-stadsdelen, en met name door het opheffen van verkeerscommissies op stadsdeel niveau, valt de daar opgebouwde kennis van zaken en specifieke kennis over het eigen stadsdeel grotendeels weg; Eén centrale verkeerscommissie moet nu alle plannen beoordelen en in de praktijk blijkt dat veel plannen nu niet meer op toegankelijkheid worden getoetst. Een achteruitgang ten opzichte van de situatie voor de bestuurlijke hervorming.
- [De gemeente trekt zich als overheid steeds meer terug uit de openbare ruimte en laat nieuwe projecten steeds meer over aan ontwerp bureaus en verzelfstandigde infrastructuraanbieders. Toegankelijkheid wordt mede daardoor een versnipperd thema, waarvoor geen duidelijke eisen of randvoorwaarden lijken te gelden.
- [De gemeente stelt het voldoen aan toegankelijkheidscriteria niet als harde eis en treedt ook niet op als er ontoegankelijke projecten worden opgeleverd. Zij verschuilt zich nu achter het feit dat zij niet de eigenaar is. Dit is een beweging die haaks staat op de uitgangspunten van Agenda 22 voor inclusief lokaal beleid. Het is ook een ontwikkeling die snel aangepakt moet worden omdat de overheid zich op steeds meer terreinen zal terugtrekken. De aandacht voor toegankelijkheid zal steeds verder achteruit gaan als zij zich ook geen 'moreel eigenaar' voelt maar het allemaal aan de markt overlaat.

- [Het ontbreken van een goede organisatorische inbedding, bevoegdheden en een breed draagvlak, maakt dat de verantwoordelijke ambtenaren onevenredig veel tijd en energie moeten steken in het "effenen van de weg" om resultaten te kunnen behalen.

Dit stelt ons bijzonder teleur, mede in aanmerking genomen dat het College de agenda die is voorgekomen uit Agenda 22 van het VN-verdrag inzake de rechten van de mens met een handicap heeft onderschreven.

Dit VN-verdrag zal na de zomer bovendien ook door de Tweede Kamer geratificeerd worden. Daarnaast zijn in het nieuwe Wmo-beleid diverse ambities uitgesproken waarvoor verbeteringen in de toegankelijkheid onontbeerlijk zijn.

Zo lezen wij in het Meerjarenbeleidsplan Sociaal domein: Alle Amsterdammers doen mee, Amsterdammers met een beperking gaan meer gebruik maken van algemene voorzieningen; iedereen moet mee kunnen doen, zelfredzaamheid e.d. Tevens wil de gemeente een 'Age Friendly city' worden, een voornemen dat goed verbonden kan worden met het toegankelijkheidsbeleid.

Met de genoemde ambities zou het college het onderwerp toegankelijkheid juist voortvarend moeten aanpakken, maar wat wij tot nu toe ervaren is hiermee in schrille tegenspraak. Acht jaar na het aannemen van een motie waarin unaniem besloten is om toegankelijkheid conform Agenda 22 meer prioriteit te geven moeten wij vaststellen dat het tot nu toe niet gelukt is het beleid te verankeren in het toetsings- en beleidskader.

De belangrijkste punten voor een effectief toegankelijkheidsbeleid op een rij:

1. Plan van Aanpak Toegankelijkheid

Het Plan van Aanpak Toegankelijkheid mist wat ons betreft een actuele en adequate planning en financiële onderbouwing. En omdat deze ontbreekt wordt het huidige plan ontdaan van urgentie en kan daarom feitelijk ook geen plan van aanpak zijn. Het geheel roept bij ons sterk de vraag op welke prioriteit de gemeente toekent aan het onderwerp toegankelijkheid.

2. Financiën

Wij hebben onder meer uit het gesprek met de wethouder begrepen dat het vinden van middelen een aandachtspunt is: middelen zijn schaars en juist voor toegankelijkheid ontbreekt een duidelijk kader. Aan de andere kant benoemde hij dat bijvoorbeeld bij nieuwbouwplannen etc. een norm is vastgelegd die niet hoeft te worden opgenomen in een aparte begroting vanuit de gemeente. Dit laatste is wel vooruitgang. Waarom wordt een dergelijke toegankelijkheidsnorm niet een algemene regel bij alle projecten waarbij toegankelijkheid een rol speelt?

3. Verankering

Voortbordurend op het voorgaande willen wij er bij u op aandringen het onderwerp te verankeren in alle processen waar dit van toepassing is en bijvoorbeeld een checklist te ontwerpen voor al het beleid en alle plannen waarbij de fysieke of sociale toegankelijkheid in het geding is. Deze checklist zou door alle ambtenaren en andere mensen die bij planvorming betrokken zijn altijd gehanteerd moeten worden. De gemeente moet wat ons betreft zelf het goede voorbeeld geven.

4. Fysieke en sociale toegankelijkheid

Wij willen er in deze context ook op aandringen dat we spreken over alle vormen van toegankelijkheid, zowel fysiek als sociaal. Dit dient voor alle aanbieders in het pakket van eisen te worden opgenomen, de gemeente moet, ook hier, zelf het goede voorbeeld geven. De informatie van de gemeente dient voor iedereen toegankelijk te zijn, zeker in een samenleving die uitgaat van zelfredzaamheid; dit betekent een goede gebruikersvriendelijkheid (o.a. goede bruikbaarheid voor

spraaksoftware voor mensen met een visuele beperking of slechte handfunctie) en de taalkant (in begrijpelijke taal geschreven bijvoorbeeld voor laaggeletterden, ouderen, anderstaligen of mensen met een verstandelijke beperking).

Wij verzoeken u dringend meer prioriteit toe te kennen aan toegankelijkheid, zoals wij boven hebben aangegeven onder meer door een duidelijke financiële doelstelling te maken en een uitvoerbaar Plan van Aanpak dat de komende jaren gevolgd en getoetst wordt op de realisatie.

Daarnaast adviseren wij u gebruik te maken van de deskundigheid van o.a. de deelnemers aan de huidige en voormalige verkeerscommissies in de stadsdelen, de gehandicapte organisaties in de stadsdelen, ervaringsdeskundigen, de Wmo-Adviesraad, Cliëntenbelang e.a.

Met vriendelijke groet,

Miriam Fritschy
Voorzitter Stedelijke Wmo-Adviesraad

i.a.a:

Wethouder Abdeluheb Choho

Wethouder Laurens Ivens

Wethouder Pieter Litjens

Wethouder Arjan Vliegenthart

Raadscommissie Zorg en Sport

Raadscommissie Wonen

Raadscommissie Ruimtelijke Ordening

Raadscommissie Infrastructuur en Duurzaamheid

Raadscommissie Werk en Economie